

KÄLLKRITISK ÖVNING – MELLANKRIGSTIDEN

KÄLLA 1: Greve von Brockdorff-Rantzau, ledare för den tyska fredsdelegationen, i ett brev till ordföranden för Paris fredskonferens, Georges Clemenceau, angående de presenterade fredsvillkoren (maj 1919)

Vi kom till Versailles i förväntan att få ett fredsförslag baserat på de överenskomna principerna. Vi var fast beslutna att göra allt som stod i vår makt för att uppfylla de allvarliga förpliktelser som vi åtagit oss. Vi hoppades på den rättvisa fred som hade utlovats oss.

Vi blev förfärade (förskräckta) när vi läste i dokumenten vilka krav som ställdes på oss. Ju djupare vi undersökte andan i detta fördrag, desto mer övertygade blev vi om omöjligheten att genomföra det. Kraven i detta fördrag är mer än vad det tyska folket kan klara av... Tyskland, sönderskuret och försvagat, måste förklara sig i princip redo att bära alla sina fienders krigskostnader, vilka skulle överstiga många gånger det totala beloppet av den tyska statens och olika privata tillgångar.

KÄLLA 2: Utdrag från en artikel ”*The Big Four: Peacemaking in Paris in 1919*” i den brittiska tidskriften för historiker ”*History Review*” (2009) skriven av Alan Sharp, professor i Internationell Historia.

En av de märkliga resultaten av fredsavtalet var att det besegrade Tyskland inte längre var omringat av stormakter som det hade varit 1914 och därmed var landet i en potentiellt starkare position. Medan Tyskland 1919 tillfälligt försvagades av sina förluster och villkoren i fördraget, var den enda stormakt som det tyska riket nu delade en gemensam gräns med Frankrike, som allvarligt hade försvagats eftersom en större del av deras unga män hade gått åt för att de skulle kunna vinna kriget. Medan den tyska industrin var orörd och landets skulder var interna (inom landet), stod Frankrike inför enorma utgifter för att lyckas återställa västfrontens ödelagda slagfält och kunna betala tillbaka de stora krigslånen från Amerika och Storbritannien. I stället för att ha gränser mot de tidigare stormakterna Österrike-Ungern och Ryssland var nu Tyskland omringat av svagare stater.

KÄLLA 3: Harold Wahl, en tidningstecknare, skildrar Tyskland på följande sätt när de ställs inför det allierades fredsvillkor, i karikatyren "Tyskland kapitulerar eller annars" ["Germany surrenders or else"] i den amerikanska tidningen "The Sacramento Bee" (1920)

UPPGIFTER

Fråga 1a: Vilka var enligt **KÄLLA 2** konsekvenserna med fredsavtalet för Tyskland?

[3 poäng]

Fråga 1b: Tolka budskapet i **KÄLLA 3**.

[2 poäng]

Fråga 2: Vad är ursprunget, syftet, och det källkritiska värdet av **KÄLLA 1** för någon som studerar den tyska reaktionen till Versaillesfördraget? Använd samtliga källkritiska kriterier och utvärdera **KÄLLA 1**.

[10 poäng]